

BENTELUXCON • EFN

PROGRAMMA

TEN GELEIDE

Het is mijn voorrecht, als Voorzitter van SFAN, Vereniging voor Science Fiction en Fantastiek, op deze bladzijde enkele woorden te wijden aan de allereerste BENELUXCONVENTION in de geschiedenis en de aandacht te vestigen op een belangrijke "première" in het wereldfandom, namelijk het gezamenlijke organiseren van een Essefconvention door twee nationale verenigingen, namelijk het Nederlandse NCSF (Nederlands Contactcentrum voor Science Fiction) en het Belgische SFAN.

Dat dit mogelijk is gebleken, slechts drie jaar nadat enkele fanatieke enthousiastelingen in het Antwerpse besloten de handen uit de mouwen te steken, grenst aan het ongelooflijke; rekening houdend met het feit dat Vlaanderen op essefgebied tot voor kort nog onontgonnen land was. Het is dan ook met diepe dankbaarheid, dat ik hulde breng aan deze pioniers, van wie de meesten vandaag aanwezig zijn : Paul Torfs, Daniel De Raeve, Julien Raasveld, Beni Suykerbuyk, Jan Jansen, Robert Smets, Willy Magiels, Georges Gorremans en, niet te vergeten, als mentor, de heer A. Van Hageland.

Vandaag, in 1973, publiceert een Gentse auteur zijn tweede bundel nederlandstalige verhalen - een unicum voor zover ik weet - start een oude bekende met een nieuwe essefrees, schieten fanzines als paddestoelen uit de grond ; SF-Gids, Trifid, Muirgheal, Fanjan, PAPA, komt een uitgeverij, gesterkt door het succes van verleden jaar op de markt gebracht essefmaandblad met een nieuwe horrorreeks, worden er Esseffilms op de televisie vertoont en regelmatig radiouitzendingen aan ons genre gewijd. Kortom, er werd gezaaid, en de oogst begint nu al vruchten af te werpen.

Een speciale hulde verdient ook de Gentse afdeling van SFAN. Dank zij het noeste werk van André De Rijcke, Luc De Meester, Walter Belpaeme, Jan Desmedt en vele anderen, te veel om op te noemen, is deze dynamische essefkern uitgegroeid tot een afdeling met een eigen lokaal, maandelijkse vergaderingen, een bibliotheek, en nu, met de volledige technische organisatie van deze Convention. Ik spreek de hoop uit dat dergelijke kernen ook in de andere steden van ons land zouden worden opgericht en dat wij volgend jaar, ter gelegenheid van BENELUXCON 2, die in Nederland zal worden gehouden, over nieuwe verwezenlijkingen zullen mogen spreken.

Dit geeft me de gelegenheid het NCSF, en speciaal Leo en Annemarie Kindt, respectievelijk voorzitter en eindredactrice van deze vereniging die voor ons model heeft gestaan, van harte te bedanken voor de morele steun die zij SFAN steeds hebben gegeven. Met de samenwerking op conventiegebied worden nieuwe mogelijkheden geopend en ik verberg niet dat mijn persoonlijk ideaal de samensmelting van onze beide verenigingen zou zijn, waarmee wij veruit de sterkste groepering in Europa zouden worden. Natuurlijk zullen hiervoor moeilijke gesprekken moeten plaatsvinden, maar moeilijk kan ook, zoals SFAN tot nu toe steeds heeft be-

wezen.

En rest mij iedereen van harte welkom te heten op dit science-fiction feest dat, zoals u zult merken geen stijve academische bedoening wordt, maar een bijeenkomst waar naast de onontbeerlijke degelijke bijdragen, ook voldoende ruimte is overgelaten om iedereen in de gelegenheid te stellen met elkaar kennis te maken.

Mijn welkom richt zich niet alleen tot de leden van SFAN, de talrijke afvaardigingen van het NCSF, onze Eregasten, meer speciaal Brian W. Aldiss, Daniel Walther, Karel Thole en Gerd Hallenberger, maar vooral ook tot de belangstellenden die geen lid zijn van een van beide verenigingen, en voor deze gebeurtenis toch een lange reis hebben overgehad.

Ik kan niet anders dan de hoop uitspreken dat deze beide essefdagen de verwachtingen zullen inlossen en besluit met een speciaal eresaluut aan het adres van SFAN-lid Herman Ceulemans die een flink deel van de technische en produktieproblemen heeft opgelost.

De Voorzitter van SFAN
S. JOUKES

0
===oooOoOooo===
0

WU DANKEN

Wij stellen er prijs op de Uitgeverijen HET SPECTRUM (Prisma) en MEULENHOFF van harte te danken voor de steun die zij ons welwillend hebben verstrekt.

HET SPECTRUM schonk ons een bedrag ter aanvulling van de geldprijzen die wij voor deze 4de uitgave van de jaarlijkse SFAN-wedstrijd voor het korte Nederlandstalige essefverhaal hadden uitgetrokken, terwijl Meulenhoff een bijdrage leverde in de organisatiekosten verbonden aan BENELUXCON 1.

0
===oooOoOooo===
0

VEN1, VID1

Van heinde en verre zijn de deelnemers aan deze eerste BENELUXCONVENTION komen opdagen. De palm terzake komt echter toe aan Sezar Erkin ERGIN, een sympathieke Turk uit Ankara, voorzitter van het SFFC (Science Fiction Fan Club) uit Turkije en uitgever van het fanzine ANTARES; Sezar is assistent-bibliothecaris aan de Universiteit van Ankara en trekt heel Europa door van Con naar Con. Dit jaar was hij reeds present in Parijs, voor het 2e festival van de fantastische film, op Eastercon te Bristol en nu, hier in Gent. Hij is van plan enkele maanden in een Belgische drukkerij te werken als jobstudent, waarna hij naar de Zweedse Convention te Lund zal vertrekken.

ENKELE WOORDJES OVER DE INRICHTENDE VERENIGINGEN

In het Nederlandstalig gebied bestaan er twee bloeiende verenigingen die ijveren voor een objectieve beoordeling van de SF-literatuur, die debuterende eseff- en fantasy-auteurs gelegenheid geven hun verhalen te laten publiceren en die in het algemeen trachten een band te vormen tussen alle in SF-geïnteresseerde personen door het uitgeven van een tijdschrift, het houden van informele vergaderingen en congressen.

werd opgericht in december 1969. Het bestuur is gevestigd te Antwerpen.

VOORZITTER : Simon JOUKES, Haantjeslei 14, 2000 ANTWERPEN.
PENNINGMEESTER : ROBERT SMETS, Italiëlei 84, 2000 ANTWERPEN.
TECHNISCHE DIENST : HERMAN CEULEMANS, Aloïs De Laetstraat 4, 2020 ANTW.
BIBLIOTHECARIS : DANNY DE RAEVE, Cogels-Osylei 37, 2600 BERCHEM.

Lidgeld : 250 BF per jaar te storten op pcr. 214 van de GENERALE BANKMAATSCHAPPIJ te ANTWERPEN voor rekening nr. 220-0961338-07 van SFAN.

SFAN telt momenteel een 200-leden, bezit een bibliotheek te Antwerpen, met meer dan 1200 SF-werken, richt jaarlijks een "convention" in, reikt SFAN-AWARDS uit aan personen die zich op essefgebied hebben verdienstelijk gemaakt, schrijft verhalen- en tekenwedstrijden uit en geeft maandelijks een, veertig bladzijden tellend gestencild tijdschrift uit, "INFO-SFAN", waarin boek- en filmrecenties, verhalen, essays, biblio- en biografieën en andere interessante informatieve rubrieken. Er bestaat ook een aktieve SFAN-kern te Gent, die maandelijks voordrachten inricht in haar lokaal café "ROTONDE", Kortrijkse Steenweg 1 te Gent.

bestaat bijna 10 jaar, houdt jaarlijks een SF-congres, richt soms verhalenwedstrijden in, en geeft een tweemaandelijks tijdschrift uit, "HOLLAND-SF", waarin artikels, recenties, verhalen, enz...

VOORZITTER : LEO KINDT, Mispelstraat 29, 's-Gravenhage.
EINDREDACTRICE : ANNEMARIE KINDT, idem als hierboven.
SECRETARIAAT : A. ROUWENHORST, Sicheemstraat 7a, Rotterdam.

Lidgeld : 15 gulden per jaar te betalen aan de secreataris.

Het N.C.S.F. telt ongeveer 350 leden. Jaarlijks richt deze vereniging het Amstelcon in.

A diagram of a linear molecule. It consists of a central double bond (two parallel horizontal lines) connected to four single bonds (single horizontal lines). The atoms are represented by circles: two small circles at the ends of the single bonds, and two larger circles at the ends of the double bond. The entire structure is symmetrical and horizontal.

BENELUXCON EEN

ZATERDAG 19 MEI

KELDERS VAN CAFE ROTONDE

Kortrijkse Steenweg 1, GENT

- ```

10 u : Inschrijvingen Boekenstands.
14 u : Verbroedering SFAN-NCSF.
14 u 30 : Ontvangst Eregasten.
14 u 45 : Paneelgesprek over J.R.R. TOLKIEN en zijn "Lord of the Rings".
15 u 30 : De Heer P. VANDERSTRAETEN (filmclub Ovaki, Gent) stelt twee
 kortfilms voor : "ORGASMUS" en "THE RISE AND FALL OF MISTER
 CORNED".
16 u : FAN-Guest GERD HALLENBERGER (BRD) spreekt over "SF & POP-
 MUZIEK".
16 u 30 : Praatnamiddag.
19 u 30 : Voorstelling van de film "ROSEMARY'S BABY" van Roman Polan-
 ski naar de roman van Ira Levin.

```

ZONDAG 20 MEI

CASINO

Citadelpark, GENT

MORGEN

- 9 u 30 : Openen der deuren, inschrijvingen, boekenstands, doorlopende  
diaprojectie.
- 10 u : Inleiding programma en presentatie van BRIAN W. ALDISS.
- 10 u 15 : Akademisch moment : Proklamatie SF-verhalenwedstrijd en  
SF-tekenwedstrijd + overhandiging der SFAN AWARDS 1973 &  
SFAN-DIPLOMA'S.

# PROGRAMMA

- 10 u 50 : Causerie met diaprojectie over "PHILIPPE DRUILLET - SF-illustrator", door A. DE RIJCKE.
- 11 u 10 : Presentatie der tentoonstellende schilders : WALLY VAN DE VELDE en RENE PAUWELS (Vlaamse Emotionisten).
- 11 u 20 : Pauze, boekenstands, auteurs tekenen hun werk, .....
- 11 u 50 : Kortfilms : Dhr. F. VERBEKE (Filmclub-E, Gent) stelt voor :  
"Perpetuum Mobile" en "The Yell of Mr. Asher".  
Dhr. M. BABUT DE MARES vertoont :  
"L'experiment" (naar "Flowers for Algernon" van Daniël KEYES).
- 13 u 15 : Middagpauze.

## NAMIDDAG

- 14 u 30 : Guest of Honor BRIAN W. ALDISS : interview en speech.
- 15 u 20 : Interludium : "DE VLOEK VAN DE FARAO".
- 15 u 25 : DANIEL WALTHER (Frankrijk), spreekt over "SF & SPACE-OPERA".
- 15 u 55 : Kortfilm : Dhr. VERLINDEN (VTB-club) stelt voor :  
"DE BLAUWE PLANEET".
- 16 u 10 : Presentatie van KAREL THOLE (Nederl.-Itall. SF-illustrator).
- 16 u 25 : Pauze.
- 17 u 10 : Kortfilms van Dhr. BABUT DE MARES : "Les Noces" naar "Les Dames de St.-Petersbourg" van Thomas Owen).
- 17 u 25 : Grote ESSEF-VEILING (boeken, fanzines, tekeningen ...)

## AVOND

- 19 u 30 : FILMAVOND  
"HET LAATSTE OORDEEL" van Dhr. Guido HENDERICKX : Belgische prent die te Triëst op het Eurocon in 1972 de "Zilveren Asteroïde" won. Met o.a. Romain DECONINCK  
"ROSEMARY'S BABY" van Roman POLANSKI naar de roman van IRA LEVIN.

# SCIENCE FICTION

## LITERATUUR VAN DE TOEKOMST ?

A. DERYCKE

Gelukkig betekent Science Fiction niet alleen "Ruimteschepen en Groene Marsmannetjes ..."

Reeds in de oudheid ontmoeten we utopische verhalen, meestal bedoeld als een satire op de toenmalige maatschappij. Vermelden we o.m. : Plato, de "Odyssea" (Homeros), "De Reis naar de maan" (Cyrano de Bergerac), "Micromégas" (Voltaire), "Gulliver's Travels" (Swift) .....

We moeten evenwel wachten tot 1926, het jaar waarin Hugo GERNSBACH het tijdschrift "AMAZING STORIES" uitgaf, om de term SCIENCE-FICTION te horen. Hij bedoelde hiermee het speciale genre literatuur, wetenschappelijke fantasie, die toen in de USA veel liefhebbers telde. Dit was het begin van de "Golden Age" van de SF, periode die loopt tot ongeveer 1950. Tussen haakjes, zijn voornaam "HUGO" vindt men terug in de benaming "HUGO-AWARD", dit is de "Oscar" die men elk jaar in de USA toekent aan de beste nieuwe roman.

Er zijn veel definities van SF, de ene vollediger dan de andere. Kingsley AMIS b.v. zegt over deze "Indien-literatuur" : "SF beschrijft de gevolgen voor het menselijk ras van hypothetische spectaculaire veranderingen op het gebied van pseudo-wetenschap of (pseudo-) technologie, veroorzaakt zowel door menselijke als buitenaards ingrijpen. De term "Science" moet men hier in de meest ruime zin zien en omvat dus niet alleen de technische kant, maar ook de menswetenschappen.

SF en FANTASTIEK maken samen deel uit van de fantastische literatuur. Om dit tweede genre, dat de griezelverhalen, de "sword & sorcery", de "heroic fantasy", enz. omvat, zullen we hier evenwel niet verder nagaan.

De Zwitserse auteur PIERRE VERSINS geeft bondig het verschil tussen beide weer :

"SF is rationeel maar irrealistisch. Fantastiek is irrationeel en realistisch".

Laten we nu enkele van de voornaamste SF-thema's nader beschouwen :

### 1. DE RUIMTEREIZEN EN DE ONTMOETING MET ANDERE INTELLIGENTIA

De mens is in het algemeen niet alleen egocentrisch, maar ook "terra-centrisch". Wat Weet de doorsnee-mens over het heelal ? Ons galactisch stelsel bevat miljarden zonnen waarvan er velen ook planeten moeten bezitten waarop leven is ontstaan, dat waarschijnlijk een gans ander evolutie-schema heeft gevolgd als bij ons.

Er moeten ergens "Aliens" bestaan die een cultuur bezitten, die miljoenen jaren vroeger tot ontplooiing kan zijn gekomen dan bij ons ... Onze technologische vooruitgang is pas enkele honderden jaren geleden begonnen. Wat kan er dan gebeuren als we met "Aliens" in contact komen, daar gaat enkel de SF dieper op in. Hierbij denk ik aan enkele werken, zoals :

"CHILDHOOD'S END" (A.C. Clarke) : Aliens die er uit zien als duivels, compleet met horentjes en puntstaart, treden als afgevaardigden op van de kosmische geest om de mens te helpen naar een volgend, meer geëvolueerd stadium over te gaan.

"WAY STATION" (Clifford D.Simak) : De aarde doet dienst als tussen-station voor de verschillende rassen der galactische federatie, waarvan de mensheid nog geen deel uitmaakt.

"SOLARIS" (Stanislaw Lem) : Het leven op de planeet Solaris heeft zich tot één enkel intelligent wezen ontwikkeld, waarmee de mens tergeefs tracht contact tot stand te brengen.

"LES NAVIGATEURS DE L'INFINI" (J.M. Rosny Ainé).

"THE VOYAGE OF THE SPACE BEAGLE" (A.E. Van Vogt).

## 2. TIJDREIZEN

dus, reizen in de toekomst of in het verleden. Tijdparadoxen kunnen hierbij optreden, zoals : u reist in het verleden; per toeval doodt u uw eigen grootvader : leeft u nog ?

Poul Anderson met zijn "GUARDIANS OF TIME" en "THE COHRIDORS OF TIME" heeft een tijdpatrouille uitgedacht die waakt op ons Heden door in te grijpen in het Verleden. "THE TIME-MACHINE" (H.G. Wells) geeft een visie op de mogelijke ontwikkeling van de mensheid. Het prachtig opgebouwde "THE END OF ETERNITY" (Isaac Asimov) is een pareltje van de imaginaire literatuur op dit thema.

## 3. KATASTROFEN

de ondergang van de aarde, atoomoorlogen en hun gevolgen : iedereen kent "THE WAR OF THE WORLDS" van H G. Wells; wist u echter ook dat het, op dit boek gebaseerde, luisterspel van ORSON WELLES, bij zijn uitzending in de USA een ware paniek veroorzaakt heeft onder de bevolking. Wist u ook dat een jaar vóór Hiroshima, de burelen van "Astounding SF" vereerd werden met het bezoek van het F.B.I., dit naar aanleiding van het verschijnen van het maart-nummer 1944 waarin het verhaal "Deadline" (Clive Cartmill) verschenen was dat té detailrijk een atoombom beschreef ... Het onderzoek wees uit dat noch de auteur, noch de uitgever (J.W. Campbell) de atoomfabrieken hadden bespioneerd. Ook werd aan de illustrator gevraagd of hij soms Cartmill niet had zien rondlopen met blauwdrukken die de vermelding "Top Secret" droegen. Er bleek dat het slechts zijn vruchtbare verbeelding geweest was die de atoombom "op voorhand" had uitgevonden.

Enkele romans, handelend over dit thema zijn :

"TWILIGHT WORLD" van Poul Anderson.

"THE CHRYSALIDS", "THE DAY OF THE TRIFFIDS", "THE KRACKEN WAKES", door John Wyndham.

Ook de auteur J.G. BALLARD heeft een ganse reeks mogelijke katastrofen beschreven. Vermelden we hier slechts zijn "THE BURNING WORLD" (1964), waarin beschreven wordt hoe de aarde uitsterft door droogte die veroorzaakt wordt door het niet verdampen van het zee-water wegens pollutie. Dit boek werd geschreven lang voordat het pollutie-probleem onze politiek en economie beïnvloedde.

#### 4. GODSDIENST

de SF tracht antwoord te geven op vragen als "Waar komen wij vandaan", "Waarom leven wij", vragen die reeds sinds de oudheid gesteld werden en waarop onze filosofen nu nog steeds geen afdoend antwoord kunnen geven. De SF kan dat ook niet, doch ze kan wel het vraagstuk onder een ander aspect voorstellen, ruimer, galactisch, dus minder bekrompen.

Een boek dat iedereen zou moeten lezen over dit onderwerp is wel OLAF STAPELDON's "STARMAKER" (1937). Verder ook nog :

"A CASE OF CONSCIENCE" van James Blish.

"OUT OF THE SILENT PLANET" , "PERELANDRA" en "THAT HIDEOUS STRENGHT", trilogie van C.S. Lewis.

"A CANTICLE FOR LEIBOWITZ" van W.M. Miller.

"INSIDE, OUTSIDE" van Philip José Farmer.

"THE MOON POOL" van A. Merrit. Dit werk is geschreven in 1919, en had een grote invloed op Lovecraft en zette hem aan tot de "Fantastiek".

"BEHOLD THE MAN" van M. Moorcock, "guest of honor" Sfancon 3 - 1972.

#### 5. ONS VERLEDEN EN ONZE TOEKOMST

De reeds aangehaalde werken "Childhood's End", "The Time Machine", vallen hier ook onder. Eveneens mogen we niet vergeten :

"1984" van George's Orwell.

"Brave New World" van Aldous Huxley.

"Wij" van de Rus Jewgenij Samjatin. Dit boek mocht niet in Rusland uitgegeven worden, vermits het de uiterste consequenties van een dictatoriaal regime aan de kaak stelt.

De machtige "FOUNDATION TRILOGIE" van Isaac Asimov : psychohistorici kunnen wetenschappelijk, de politieke en economische toekomst voor-spellen.

En dan niet te vergeten, het laatste werk van René Barjavel "La Nuit des Temps (1968) waarvan méér dan 1.000.000 exemplaren werden verkocht : 800 meter onder het zuidpoolijs wordt een sedert duizenden jaren teloor gegane civilisatie ontdekt. Twee diepgevroren voorouders worden terug tot leven gewekt; de liefde van deze twee, Elea en Païkan, doet denken aan Tristan en Isolde.

#### 6. ONSTERFELIJKHEID

Het gevolg hiervan op de sociologie wordt b.v. beschreven door John Wyndham's "TROUBLE WITH LICHEN". Eveneens zijn aan te halen :

"QUEST FOR THE FUTURE" van A.E. Van Vogt, "CITY" van Clifford Simak,

"LA MACHINE A FRANCHIR LA MORT" van Jean Lec en "Frysepunktet" van A. Bodelsen, ...

## 7. MUTANTEN, PARANORMALE (PSI of ESP) KRACHTEN

Dit thema behandelt meestal de machtsstrijd tussen de geëvolueerden (de mutanten) en de gewone mensen.

A.E. Van Vogt is hier wel de specialist in. Vermelden we alleen zijn "SLAN", "SIEGE OF THE UNSEEN" en "THE SILKIE". Tevens komen hier ook nog in aanmerking "MORE THAN HUMAN" van Theodore Sturgeon, "L'APPARITION DES SURHOMMES" van B.R. Bruss en het reeds aangehaalde "THE CHRYSALIDS" van John Wyndham.

## 8. CYBERNETICA

De mens in een ge-automatiseerde wereld. Indien er ooit robots zullen gemaakt worden, dan is het zeker dat ze zullen moeten gehoorzamen aan de wetten die prof. Isaac Asimov opgesteld heeft in zijn twee esefboeken "I ROBOT" en "THE REST OF THE ROBOTS". Ver- noemen we ook nog "THE HUMANOIDS" van Jack Williamson en "KILLDOZER" van Theodore Sturgeon.

Bovenvermelde thema's zijn niet de enige. SF behandelt ook nog paral- lele werelden, de diemensies, cyborgs, nieuwe uitvindingen (b.v. Will Stewart's "SEETEE SHIP" en "SEETEE SHOCK", romans die het aan banden leggen van de anti-materie trachten op te lossen); sex (b.v. Philip José Farmer's "THE LOVERS", een aangrijpende liefdesroman tussen een "Alien" en een mens), overbevolking (b.v. het lijvige boek van John Brunner "STAND ON ZANZIBAR" ...)

Al deze onderwerpen worden zelden afzonderlijk gebruikt; ze lopen meest- al door elkaar.

Wat vroeger SF was, is nu al dikwijls "Science-Fact" (planetair onder- zoek, ...). Onze huidige internationale en sociologische spanningen zullen waarschijnlijk in de toekomst wel opgelost, of door andere vervangen worden.

In die toekomst zullen de huidige waardebepalingen wel gans andere grondslagen gekregen hebben. Ik denk hier aan de huwelijksinstelling zoals beschreven in "Wij" van J. Samjatin, het genenonderzoek om te mogen kinderen hebben in R. Heinlein's "BEYOND THIS HORIZON" of de huwelijkscommunes in zijn "THE MOON IS A HARSH MISTRESS".

Zullen we bestuurd worden door computers, een nummer krijgen bij onze geboorte en niets mogen doen zonder toestemming van "Het Centrale Brein". We zullen misschien hulp moeten verlenen aan onderontwikkelde planeten ipv. aan de tertiaire wereld. Onze tweede hersenhelft, nu schijnbaar ongebruikt, zal misschien paranormale krachten kunnen opwekken. Zoals u merkt, handelen veel SF-boeken over de grote vraagstukken van het leven, de dood, de tijd, de ruimte, de oorsprong van het intellect, het absolute .. Allemaal vragen die men thans machteloos tracht op te lossen. SF wil dit alles dieper benaderen, in een imaginaire, ontspan- nende literatuur.

SF is wel gesofistikeerd en vraagt van de auteurs, om te slagen, méér talent en inspiratiekwaliteiten dan bij de doorsnee-schrijvers. SF is de literatuur van de "mogelijke werelden", een "what-if"-literatuur. Zoals elk literair genre heeft SF enkele meesterwerken voortgebracht, een groot aantal middelmatige boeken en een overgrote meerderheid waar- over men liever niet spreekt ...

Als besluit, om de enorme uitbreiding van de SF te schetsen, één statis- tisch gegeven : (A.E. Van Vogt) "Van de ongeveer 1400000 personen in de US, die een IQ hoger dan 120 bezitten, lezen er 20% regelmatig SF".

ONZE  
GUESTS  
OF  
HONOR  
1973

Gerd HALLENBERGER

Karel THOLE

De Vlaamse Emotionisten

Brian W. ALDISS !!!

Daniel WALTHER

Op BENELUXCON 1

# GERD fan-Guest of Honor HALLENBERGER

Verschillende redenen hebben het Comité van de eerste BENELUXCONVENTION ertoe gebracht Gerd Hallenberger voor te dragen als Fan Eregast op dit eerste internationale science-fictioncongres in België.

Om te beginnen - maar daar kan hij jammer genoeg zelf niets aan doen, zoals hij zegt - is hij een Duitser. En aangezien deze convention Britse, Franse, Italiaanse, ja zelfs Turkse gasten heeft, lag het voor de hand dat het Comité naar een representatieve vertegenwoordiger van onze oosterburen ging zoeken. Tenslotte moet BENELUXCON 1 gedeeltelijk ook een aanloop vormen voor SFANCON 5 (BRUSSELS '74) het 2de Europese Congres voor Science-Fiction dat in augustus 1974 te Brussel wordt georganiseerd.

Maar dit is tenslotte bijzaak. Waar het werkelijk om gaat is de persoon. Welnu, Gerd Hallenberger is student aan de beroemde universiteit van Marburg an der Lahn, waar hij, samen met Dieter Steinseifer - ook al een bekende Duitse fan - een actieve science-fictionclub leidt. Hij is lid van het bestuur van de SFCD (Science Fiction Club Deutschland) en mederedacteur van ANDROMEDA, het trimestriële tijdschrift van deze vereniging en van ANDROMEDA-NACHRICHTEN, het maandelijks informatief orgaan van de SFCD. Bij voorkeur verzorgt hij de muziekrubriek, maar hij brengt ook lokaal en internationaal nieuws. Zelf verzorgt hij een fanzine, TELLUS, waarvan verleden jaar zelfs 3 internationale uitgaven in het Engels, nl. TELLUS INTERNATIONAL, verschenen. Bovendien organiseerde hij een uitleenbureau voor essefmuziekbandjes en was medeorganisator van talrijke cons in Duitsland. Als Jong-Socialist (vereniging in de schoot van de SDP-partij) en voorzitter van het SHB (socialistische groep aan de universiteit), is hij natuurlijk een sterke voorstander van politiek geëngageerde Essef. Volgens hem moet Essef maatschappijkritisch zijn, op een brede humanistische visie stoeien, maar zonder zich blind te staren op ideologieën. In de schoot van het SFCD ijvert hij ook, samen met Rolf Heuter, voor een Duitse essefvereniging die niet enkel gezelligheid nastreeft, maar vooral ernstige bijdragen tot de bestudering van de verbeeldingsliteratuur als spiegel voor de maatschappij van vandaag en morgen.

Zijn hobby, maar dat zult u waarschijnlijk al hebben geraden bij het lezen van het programma, is het verzamelen en bestuderen van Esseftendenzen in de popmuziek. Van deze muziek heeft hij vele "uren" op banden samengebracht, en daar zal hij ons iets van laten horen, met aangepaste commentaar.

Simon Joukes

0  
===oooOoOooo===  
0

# KAREL THOLE

## essefillustrator

"Science-Fiction" is ons vooral bekend als literair genre.

Zowat de geschreven resultante van een voornamelijk op wetenschap en techniek gestoelde verbeelding en van een fijnzinnige speculatie op de realiteit.

Ook in de plastische kunsten kent science-fiction haar meesters. Wie vorig jaar te Antwerpen de André-Béguintentoonstelling bezocht, maakte er kennis met het imaginaire universum van tuigen, spiralen en zelfs met de poëtische figuren die de werken van deze Franse kunstenaar bevolken.

Een van de vier kunstenaars die dit jaar SFANCON 4 - BENELUXCON 1 met zijn aanwezigheid en een gedeelte van zijn oeuvre zal vereren, is de Nederlands-Italiaanse kunstenaar KAREL THOLE.

Ofschoon Karel Thole in Nederland als bekwame illustrator voor diverse advertentiebureau's, tijdschriften en uitgeverijen bedrijvig en verre van werkloos was, verkoos hij als kosmopoliet het vlakke land vaarwel te zeggen en trok in de vijftiger jaren met zijn vrouw Lies en zijn twee kinderen naar Italië.

Het is in dit zonnige zuiden dat de kunstenaar zijn dromen in vervulling zag gaan en hij snel opdrachten ontving voor het illustreren van bladen als Readers Digest, Playboy, en ook voor het maken van reclame-spots en tv-series.

De kennismaking met de uitgeversreus Mondadori bracht Thole in contact met art-director Anita Kling. Deze kennismaking betekende meteen ook zijn debuut als schepper van science-fiction omslagen.

Vanaf 3 juli 1960 hing om de veertien dagen een Urania-pocket met Thole-omslag in alle Italiaanse kiosken, en dat zijn er heel wat.

"Covers" die spoedig ook buiten Italië beroemd zouden worden als "I Cerchi di Thole".

De in cirkels van ongeveer twintig centimeter doorsnede getekende motieven zijn een mixtum compositum van fantastiek en van wat wij als science-fiction omschrijven. Het zijn kleurige, ietwat surrealistische produkten (waar is de grens) van een minutieus uitgewerkte verbeelding welke van een ontegensprekelijke techniekbeheersing getuigen.

Wisselende werelden van desolate landschappen, invalide robots, dreigende woestijnen, steppes en sterrenhemels, verworpen huizen en steden, die omwille van het raffinement de goede smaak geen geweld aandoen.

Voor Thole bleef zijn relatie niet alleen tot Mondadori beperkt. Hij raakte spoedig vertrouwd met andere uitgeverijen die essefwerken op de markt brachten : ACE, DAW en dichterbij ons, in Nederland, met de uitgeverij "DE FONTEIN".

Uiteraard maakte Thole ook persoonlijk kennis met figuren als Ray Bradbury, Arthur C. Clarke, Forry Ackerman en I. Asimov. Het is dan ook niet verwonderlijk dat op het palmares van deze Italiaans-Nederlandse tekenaar talrijke onderscheidingen staan : o.a. een "Special Award"

op een kollektieve tentoonstelling te Boston, de eerste prijs van de jury en het publiek op de World Science Fiction Convention te Los Angeles in 1972, en onlangs nog op de tentoonstelling van Triëst riep men Karel Thole uit tot de beste esef-illustrator van Europa.

Thole bezit als illustrator niet alleen een enorm tekenvermogen maar beschikt ook nog over een fenomenaal "geheugenarchief" dat hem toelaat elke stijlperiode uit de geschiedenis met exacte details voor ogen te schetsen.

Het is voor alle deelnemers van SFANCON 4 - BENELUXCON 1 prettig te weten dat Karel Thole daar aanwezig zal zijn en ons meer zal kunnen vertellen over zijn werk en zijn persoon.

Daniël De Raeve

O  
===oooOoOooo===  
O

# DE VLAAMSE EMOTIONISTEN

Behalve het werk van Thole zal ook menig congresganger kunnen genieten van de doeken die geschapen werden door enkele Vlaamse schilders die momenteel naam maken als de "Vlaamse emotionalisten". En hiermee denken wij vooral aan Wally Van de Velde, stichter van de school, die zijn loopbaan als beeldhouwer en keramieker begon. René Pauwels, medestichter van de school en begaafd graficus, en Dan Mortier. Om hun doelstellingen beter te omschrijven citeren wij misschien best even wat deze schilders in een soort manifest verspreiden :

"De Vlaamse emotionisten zijn mensen die naar ongeblaseerde innerlijke grootheid en innerlijke rijkdom streven, en dit door hun belangstelling voor het zuiver menselijke, de innerlijke beleving en de verhouding voor wat was, wat is, en wat komen zal ...

Hoewel het oeuvre van deze nog jonge schilders niet geheel in rechtstreeks verband met science-fiction staat, past een selectie van hun schilderijen merkwaardig goed bij een manifestatie met, hoe kan het ook anders, een SF-karakter. Enkele titels : "De Nacht van Saturnus", - "Mensen in de Ruimte" - "Nova" !

Wie van naderbij kennis zal maken met de doeken van deze kunstenaars zal begrijpen dat ze reeds in de greep van science-fiction geraakt zijn en dat science-fiction heel wat mogelijkheden biedt voor mensen met talent.

Daniel De Raeve

O  
===oooOoOooo===  
O

# de veranderlijke werelden van BRIAN W. ALDISS

Brian W. Aldiss behoort nu tot de topklasse der Britse SF-auteurs, zijn naam wordt in één adem genoemd zowel met de meer traditionele Engelse SF-auteurs zoals John Christopher, Arthur C. Clarke en John Wyndham, als met de experimentelen zoals J.G. Ballard en Mike Moorcock. Het-geen op zichzelf reeds een aanduiding geeft voor het voortdurende wisselende panorama van het werk van Aldiss.

Brian Wilson Aldiss werd geboren te Norfolk in 1925, en bracht het grootste deel van zijn jeugd door aan Engeland's oostkust en in Devon. In 1943 werd hij ingedeeld bij de Royal Signals, en leerde de jungles van Burma op deze manier nader kennen. Na de oorlog reisde hij enkele tijd doorheen Z.O.-Azië, en vestigde zich dan gedurende tien jaar als boekenverkoper in Oxford. Hij werd letterkundig redakteur van de "Oxford Mail" en schreef ettelijke artikels en ook enkele kort verhalen omtrent zijn belevenissen. Zijn eerste SF-verhaal dat professioneel aanvaard werd, was "T", in 1953. Het zou echter drie jaar duren voordat dit uiteindelijk gepubliceerd werd in "Nebula SF", in het novembernummer van 1956, en de eerste publicatie werd "Criminal Record" in Science Fantasy nr. 9, in 1954. De definitieve steen werd geworpen toen zijn humoristisch verhaal "Tradesman's Exit" de eerste prijs wegkaapte in een korte-verhalenwedstrijd, uitgeschreven door "The Observer" in 1955. Aldiss gaf zijn beroep op, en waagde zich aan full-time writing, een sprong die velerlei risico's meebrengt, maar tevens een keuze waarvoor elk auteur zich ooit geplaatst ziet. Aldiss bracht het er goed van af, en een lange reeks SF-verhalen begonnen het licht te zien in "Nebula SF", "New Worlds SF" en "Science Fantasy". In 1955 zag eveneens zijn eerste boek het licht, het zeldzame "The Brightfound Diaries", gepubliceerd door Faber & Faber, Londen, echter géén SF. De eerste SF-bundel, "Space, Time and Nathaniel" kwam pas in 1957, en in 1958 deed Aldiss zijn intrede in de States met het experimentele verhaal "Judas Danced" in Frederick Pohl's "Star SF" reeks. Een korte novelle op het thema van het ruimteschip dat een eeuwenlange reis maakt, zodat de wereld binnenin een universum op zichzelf wordt, die oorspronkelijk verscheen in 1955, werd terug opgenomen en uitgebreid tot de SF-roman "Non-Stop" in 1958. Deze roman, eveneens bekend onder de titel "Starship" (lichtjes ingekort) bevat verscheidene uitstekende vondsten naast een boeiend geschreven avontuur met degelijk uitgewerkte personages. Twee meer routine-avonturen volgden. "Bow down to Null" (alias "The Interpreter") en "Vanguard to Alpha" (alias "Equator") bij Ace Books, als de helft van twee Doubles. Nieuwe bundels verschenen zowel in Engeland als in Amerika, waarbij de inhoud tussen deze twee landen vaak slechts in geringe mate verschillend was. Een der beste is wel "Galaxies like grains of sand" (1960), acht verhalen in kroniekvorm gerangschikt en met speciaal geschreven tussengedeelten,

die zo de geschiedenis der aarde tot in de verre toekomst beschrijven. Ook romans kwamen, en dan reeds waagde Aldiss zich aan buitenbeentjes, enerzijds met "The Male Response" ("De uitgevers zeggen dat het SF is", zegt Aldiss) en "The Primal Urge" die beide het seksuele element aansneden, iets wat tamelijk ongebruikelijk was in 1961. In 1960 werd Aldiss de eerste voorzitter van de "British SF Association", en tevens schreef hij op verzoek van Ted Carnell "Old Hundreth", speciaal voor het 100e nummer van "New Worlds". De beroemde "Hothouse" series verscheen in vijf novellen in "Fantasy & SF", een unieke roman over een verre toekomstwereld waarin de mensen kleine dwergen zijn te midden van een enorme jungle, waarin alles hen vijandig is. Terecht kreeg ALDISS er de HUGO AWARD voor.

Hij stelde tevens verscheidene uitstekende SF-bloemlezingen samen voor Penguin Books en Faber & Faber, en shockeerde opnieuw de SF-wereld in 1964 met zijn romans "The Dark Light-Years", verschenen in "Worlds of Tomorrow", april 1964. In deze statische roman plaatste hij de arrogante mensheid tegenover onaardse schepsels die haar op intellectueel en mystiek gebied superieur zijn, maar die zich letterlijk wentelen in hun eigen uitwerpselen. In 1966 reisde hij naar Joegoslavië, waar hij later zou teruggaan, ook samen met zijn vriend Harry Harrison. Zijn faam als SF-auteur was ruim gevestigd, maar Aldiss was niet meer tevreden. De meeste SF-auteurs hielden zich aan de uitgestippelde paden, en hij wou schrijven wat hij zelf wou; of men het nu SF noemde of niet. Deze veranderde zienswijze duikt reeds op in "Greybeard" en ook in de opzettelijke humoristische pastiche op H.G. Wells "The Saliva Tree", in "F & SF" september 1965. Het eerste van deze bevreemdende werken, die elke klassering weigeren, was "Report on Probability A" in New Worlds, mei 1967, sterk geïnspireerd door "le nouveau roman" en het werk van Butor en vooral Alain Robbe-Grillet. Inderdaad, net als "Dans le Labyrinthe" is "Report" een volmaakt elliptische roman, waarin alle actie non-existent is, alle personages en gebeurtenissen zijn volkomen statisch, en het boek is een volledig gesloten cirkel van bewaakte bewakers. Het is een moeilijk boek, waarin alles steunt op tot in het oneindig uitgediepte en verwerkte details. Tevens begonnen de eerste verhalen te verschijnen van anti-messias Colin Charteris en zijn gemotoriseerde volgelingen en hun kruistocht doorheen het vernielde Europa, die uiteindelijk zouden samengeweven worden tot de roman "Barefoot in the Head" (1971). Dit boek draagt de ondertitel "Een Europese Fantasie", en dit is letterlijk zo, want de nota's en fragmenten werden ter plaatse geschreven, in Joegoslavië, Straatsburg, België, Kopenhagen, enz. Ook de roman "An Age" (alias "Cryptozoic", 1968) is grotendeels statisch, doch gebruikt een unieke nieuwe manier van tijdreizen via drugs. Aldiss gooide zich met dezelfde furore op enkele boeken die hij wou schrijven, de avonturen van Horatio Stubbs, in zes volumes. De eerste twee, "The Hand-Reared Boy" en "A Soldier Erect" zijn reeds verschenen, en bestrijken de periode tot en met de tweede wereldoorlog, het derde deel "A Rude Awakening" wordt binnenkort gepubliceerd. Aldiss zelf vindt vooral "The Shape of Further Things" belangrijk (1970), een autobiografisch werk, één maand uit het leven van een SF-auteur. Hoewel vele van zijn laatste werken in de zuivere zin van het woord geen "SF" meer zijn, vindt Aldiss de SF nog

steeds grenzeloos. De meeste auteurs echter stellen zich tevreden met het verwerken van oude mythes in SF-vorm, of houden zich aan stereotiepe thema's. Slechts weinigen zoeken totaal nieuwe paden, zoals Dish, Blish en Ballard ... en Aldiss zelf natuurlijk. Ook de jaarlijkse reeks "Best SF" die hij samen met Harry Harrison samenstelt, is een succes, en is reeds aan volume 5 toe.

Twee nieuwe SF-romans zijn klaar in manuscript, "Frankenstein Unbound", en "The Eighty-Minute Hour", dat letterlijk een SF-opera is. Er is ook sprake van een andere roman, "Titanic". Het belangrijkste is echter wel de kolossale taak die Aldiss op zich heeft genomen heeft : het schrijven van een volumineuze SF-geschiedenis, "The Billion Year Spree". Verscheidene hoofdstukken van dit kritische werk verschenen reeds in tijdschriften zodat men nu reeds kan zeggen dat het een degelijk geschreven en intelligent naslagwerk al worden.

#### INFORMATIEF WERK OVER ALDISS

ITEM FORTY-THREE (Dryden Press, 1962) bibliografie.  
VECTOR Nr. 63 (Jan/Feb. 73) speciaal Aldiss-nummer.  
CYPHER Nr. 6 (Okt/Dec. 71) interview & Nr. 7 (mei 72) reactie op interview.  
SF-GIDS Nr. 3 (Maart 73) Aldiss-nummer.

BRIAN W. ALDISS, a chronological checklist of his published books.  
(° = translated into Dutch language)

- 1955 1. THE BRIGHTFOUND DIARIES (UK, not SF)
- 1957 2. SPACE, TIME & NATHANIEL (UK, 14 stories)
- 1958 3. NON-STOP (UK, based on short story "Non-Stop" in Science-Fantasy nr. 17, 1955 - USA version abridged and retitled STARSHIP, 1959)
- 1959. 4. VANGUARD FROM ALPHA (USA, half of Ace Double - UK version retitled EQUATOR, 1961 - UK serial NW 75/76, sept/oct. 58)
  - 5° NO TIME LIKE TOMORROW (USA, 11 shorts , most from no. 2)
  - 6. THE CANOPY OF TIME (UK, 11 shorts)
- 1960 7. GALAXIES LIKE GRAINS OF SAND (USA, 8 shorts in chronic-form)
  - 8. BOW DOWN TO NUL (USA, half of Ace-Double; serialised in UK in New Worlds nos. 92/93/94, may-march 1969 as X FOR EXPLOITATION, UK version retitled THE INTERPRETER, 1961)
- 1961 THE INTERPRETER (UK, see no. 8)  
EQUATOR (UK, see no. 4)
  - 9. THE MALE RESPONSE (USA, not really SF)
  - 10. THE PRIMAL URGE (USA, abridged edition as MINOR OPERATION in NW 119/120/121, june-Aug. 1962. UK)
- 1962 11° HOTHOUSE (UK, novelisation of 5 novelletes from F&SF, Febr, Apr, July, Sept, And Dec. 1961 - abridged USA as THE LONG AFTERNOON, 1962)  
THE LONG AFTERNOON (USA, see no. 11)

- 1962 12. editor PENGUIN SCIENCE FICTION (UK, anthology, 12 stories)  
13. editor BEST FANTASY STORIES (UK, 10 stories)
- 1963 14. THE AIR OF EARTH (UK, 8 stories, ± ident. "STARSWARM")  
15. editor MORE PENGUIN SF (UK, anthology, 12 stories)
- 1964 16. editor YET MORE PENGUIN SF (UK, anthology, 12 stories)  
17° STARSWARM (USA, 8 stories; ± ident. "AIR OF EARTH")  
18. editor INTRODUCING SF (UK, anthology 12 stories)  
19. GREYBEARD (UK)  
20° THE DARK LIGHT-YEARS (USA, from Worlds of Tomorrow", Apr. 64)  
21. BEST SF-STORIES OF BRIAN W. ALDISS (UK, first)  
22° EARTHWORKS (based on "Skeleton Crew", Science Fantasy no. 62, Dec. 1963)  
23. BUT WHO CAN REPLACE A MAN ? (USA, rev. of "Best SF Stories BW)
- 1966 24. THE SALIVA TREE & Other Strange Growths (UK, titelnovella from F & SF Sept. 1965, 10 stories)
- 1967 25. editor NEBULA AWARD STORIES No. 2 (USA & UK) met H. Harrison
- 1968 26. REPORT ON PROBABILITY A (UK, from NW 171, May 1967)  
27. editor THE YEARS BEST SF No. 1 (UK) = BEST SF 1967 (USA) met H. Harrison  
28. editor ALL ABOUT VENUS (USA) - FAREWELL FANTASTIC VENUS (UK) met H. Harrison  
29. AN AGE (UK, abridged in NW 176/177/178, oct. 67 jan. 68) = CRYPTOZOIC (USA)
- 1969 30. BAREFOOT IN THE HEAD, A European Fantasia. (USA, Doubleday, UK Faber; pbs USA Ace 1972, UK Corgi 1971) (novel based on stories in : Impulse 12, NW 179, 182, 174, 175, 179, 186, 185)  
31. INTANGIBLES, INC. (UK, 5 stories, ± ident. with no. 32)  
32. NEANDERTAL PLANET (USA, 4 stories, ± ident. with no. 31)  
33. EDITOR THE YEARS BEST SF No. 2 (UK) = BEST SF 1968 (USA) & H. Harrison
- 1970 34° THE HAND REARED BOY (non-SF)  
35. THE YEARS BEST SF No. 3 (UK), BEST SF 1970 (USA) & H. Harrison  
36. THE SHAPE OF FURTHER THINGS (SF-autobiography; USA 1971)  
37. THE MOMENT OF ECLIPSE (stories)
- 1971 38. THE YEARS BEST SF No. 4 (UK) = best SF 1970 (USA) & H. Harrison  
39. A SOLDIER ERECT (non-SF) vervolg op no. 34
- 1972 40. editor THE YEARS BEST SF No. 5 (UK) = BEST SF 1971 (USA) met H. Harrison  
41. THE BOOK OF BRIAN ALDISS (9 stories) USA  
42. editor THE ASTOUNDING-ANALOG READER vol. 1 (met H. Harrison) USA
- 1973 AANGEKONDIGD  
43. editor THE ASTOUNDING-ANALOG READER vol. 2 (met H. Harrison) USA  
44. FRANKENSTEIN UNBOUND (SF-novel in ms.)  
45. THE EIGHTY-MINUTE HOUR (idem)  
46. THE BILLION YEAR SPREE (SF-history)  
47. A RUDE AWAKENING (non-SF, sequel to nos. 34 & 39)

## NEDERLANDSE BOEKEN

Datum onbekend HORATIO (Nr. 34, non-SF, grote Meulenhoff pb)

1968 STERRENHOOP (Meulenhoff nr. 17) : EEN KUNSTIG AMBACHT (A Kind of artistry); HARTEN EN MACHINES (Hearts and engines, or : Soldiers running); DE MISDEELDEN (The underprivileged); HET SPEL VAN EEN GOD (Segregation = The game of a God); SCHERVEN (Shards); LEGENDEN VAN SMID'S DREUN (Legends of Smith's burst); NU KOMT DE BLANKE MAAN (O Moon of my deligt); DE OUDE HONDERD (Old Hundreth).

1969 AAN HET EINDE DER EEUWEN (Luitingh SF nr. 11, Tijgerpocket) MONSTERLIJKE UITDAGING (Born Nr. 5 ) : T; NOOIT VAN MIJN LEVEN (Not for an age); ARM VECHTERSBAASJE (Poor little warrior); DE MISLUKTE MENS (The Failed men); LAND VAN KADAVERS (Carrion country); EN JUDAS DANSTE (Judas Danced); PSYCLOOP (Psychlops); BUITEN (outside); afscheidsgebaar (Gesture of farewell); DE NIEUWE KERSTMAN (The new father Christmas); VERWOESTE HELLING (Blighted profile); ONZE SOORT KENNIS (Our kind of knowledge)

AARDEWERK (Meulenhoff nr. 22)

1970 DE DONKERE LICHTJAREN (The Dark Light-years - Born nr. 20)

O  
===oooOoOooo===  
O  
onze Franse eregast

DANIEL  
WALTHER

OF HET NIEUWE GELUID  
IN DE FRANSE ESSEF !

In de loop van 1965 stapte een 26-jarige jongeman de redactie van het Franse esseftijdschrift "FICTION" binnen, met zijn eerste manuscript onder de arm. Het werd aanvaard.

Vandaag, april 1973, is Daniel WALTHER, samen misschien met Jean-Pierre Andreon, de onbetwiste koploper van de nieuwe franse essef : hij publiceerde tot nu toe 23 korte verhalen in Fiction, een korte roman, " Mais L'Espace ... Mais le Temps ...", bij Editions Bodson, en enkele verhalen in bloemlezingen, onder meer in VOYAGES DANS L'AILLEURS bij Casterman. Spreken over Walther, is ook de vinger leggen op een zere wonde inzake de literaire produktie van Essef in Frankrijk. Sedert

jaren - sommigen zeggen zelfs 15 à 20 jaar - slabakt het aantal talentrijke auteurs en de schrijvers die toch iets te zeggen hebben, ondervinden veel moeilijkheden om uitgegeven te worden. De verdienste van Daniël Walther, namelijk dat hij er in zeven jaar in slaagde een gevestigde reputatie op te bouwen, is er des te groter om.

Deze jonge Elzasser met de grijze ogen - hij spreekt en schrijft ook vloeiend Duits - heeft hard gewerkt om er te komen. Na zijn studie aan de universiteit te hebben afgebroken, maakte hij een traumatiserende ervaring in het Leger door (waarvan we de echo in verschillende van zijn verhalen terugvinden) en zocht enkele jaren zijn weg. Thans is hij werkzaam als journalist bij een bekende Elzasser krant te Mulhouse maar ook daar heeft hij blijkbaar zijn draai nog niet gevonden.

Hij tekent lang niet onaardig en bekend dat de Muze hem wel eens tot het plegen van "poëzie" heeft verleid. De aanloop tot het succes geschiedde langzaam. Zijn eerste verhalen baadden in een vreemde irreële sfeer en behoorden eerder tot het fantastische genre dan tot de Essef. Dit was onder meer het geval met LES ETRANGERS (De Vreemdelingen) in Fiction 145 waarin invloeden van het magisch realisme en misschien zelfs van Dino Buzzati zijn aan te wijzen en waarin voor het eerst ook "Das Militär" optreedt, een constante thematiek aangezien het in niet minder dan 13 van zijn tot nu toe verschenen verhalen voorkomt. RETOUR DANS L'ILE (Terugkeer op het eiland) is esotherischer van toon en zou door een roman van Casares kunnen zijn beïnvloed. Hierin maken we kennis met twee andere constanten in het werk van Daniel Walther, de existentiële levensangst en vervreemding en, stylistisch, de woordenpracht waarmee hij uiting tracht te geven aan zijn onbehagen tegenover mens en maatschappij. Dit verscheen in Fiction 151. Met LES GANTS D'ECAILLE (Geschubde handschoenen) in Fiction 153 probeerde hij het met klassieke Lovecraftiaanse horror, een poging die hij later met LES SINGES (De Apen) in Fiction 178, zou overdoen evenwel meer met een terreuratmosfeer à la Jean Ray.

Hoewel zijn talent als schrijver in deze beide verhalen de gelegenheid krijgt zich verder te ontplooien ligt het genre hem blijkbaar niet en zal dan ook verder niet meer door hem worden behandeld.

De eerste aanzet tot de échte Walther, de man die zich niet lekker voelt in zijn omgeving en ofwel rebelleert, ofwel zijn nood uitschreit, vinden we terug in TENEBRES (Duisternis) een "fantastisch" apocalyps-verhaal in de lijn van een Belcampo, dat gepubliceerd werd in Fiction 165, maar vooral in het indringende CANES CANICULAE (Fiction 166) waarin de vervreemding op een volwaardige Esseftoon wordt uitgebeeld. Duidelijk wordt nu dat Walther zich gaat toeleggen op de exploratie van de "inner space".

De helden van zijn soms harde avonturenverhalen zijn twijfelaars en/of sceptici, vaak ook sociaal achtergebleven, aan de drank geraakte dichters of schrijvers, met een "wereldvreemde" of diep pessimistische visie op een technologische beschaving die bijdraagt tot de fysieke en morele aftakeling van de mens. Is het verwonderlijk dat Mike Moorcock één van zijn lievelingsauteurs is? Ook Walther brengt anti-helden die als het ware onmachtig en machteloos toeschouwer worden, al dan niet aktief, van dood en geestelijke vernieling, teweeggebracht

door omkering der waardeschalen. Willen we Walther goed begrijpen dan is het misschien goed hem even zelf aan het woord te laten in een van zijn meer recente verhalen, PAR LE VENIN DE CENT MILLES SOLEILS (Door het gif van honderdduizend zonnen) in Fiction 221. In een verre toekomst heeft de mens de Dromers uitgedacht die opgesloten zitten in pyramides en die hun geest uitzenden om een antwoord te vinden op de "Laatste Vragen" (... die ook de Eerste zijn) die de mensheid zich stelt. Een enkeling zal een van tevoren mislukte poging ondernemen om de Dromers te bevrijden (=te vernietigen) uit deze hopeloze mentale zoektocht. De auteur zegt ons :

In de loop van duizenden eeuwen hebben wij ons geduld uitgeput met de methodische, jaloerse exploratie van de stralende diepten van de ruimte, waarbij wij de weg naar de sterren met onze lijken hebben bezaaid. Wij hebben miriaden beschavingen vernietigd, waarvan meer dan een minstens evelveel waard was als de onze, in een poging om onze onverzadigbare vraatzucht naar kennis toch enigszins te kunnen voldoen. Want wij moesten weten en ons geestelijk overleven was er de prijs van ...

Kan men duidelijker zijn ?

Het zal de lezer niet verbazen vast te stellen dat Daniel Walther, door zijn neiging tot introspectie, vaak abstracte begrippen hanteert. Gelukkig ontaart dit nooit in "hermetisch" geschrijf omdat hij steeds een stevig verhaal weet op te bouwen en daar waar de leidraad van de aktie geen uitkomst meer biedt, neemt hij, vaak op een bijzonder gelukkige manier, zijn toevlucht tot een poëtische woordenvloed die hem tot een werkelijk origineel auteur stempelt. Zijn proza klinkt soms als een op drift geslagen barok orgel en is in dit genre veruit het beste wat ooit in de Franse Essef (o.m. door Nathalie Henneberg) het licht zag. In die stukken toont Walther zich werkelijk een "ziener" en zijn allegorische schrijftrant bevindt zich soms op het randje van de ontsporing naar de hallucinatie. M.i. een typische "Germaanse" bijdrage tot de anders vaak koel ontledende Latijnse geest. Een als metafoor bewerkte parabel uit zijn recente roman wil ik u niet onthouden :

Onder vreemde breedtegraden, in een ongrijpbare dimensie, zwalpt een kleine planeet, uit één stuk geslepen uit een reusachtige robijn, in de ruimte opgehangen als een parel van bloed. De enige bewoner van deze planeet is een onwaarschijnlijk klein vogeltje, nauwelijks groter dan een kolibri. Elke morgen weer, wet het zijn puntige snavel op de rode klippen die harder zijn dan de meest weerbarstige diamant. En de legende verhaalt, dat, op de dag - of de nacht - waarop het vogeltje de purperen edelsteen met zijn hulpeloos kleine bekje zal hebben afgesleten, zonder dat er ook maar één stofkorreltje van is overgebleven, dat dan, niet ééns één luttele seconde van de eeuwigheid zal zijn weggezonden in de zee van de Tijd ... (blz. 41)

Maar keren wij terug tot Walther die uiteindelijk essef heeft gekozen omdat hij in dit genre volledig zichzelf kon zijn en niet omdat hij zo nodig een "boodschap" moet spuien, al zullen velen zijn verhalen sterk geëngageerd noemen. In COMME UNE POIGNEE DE SEL (als een handvol zout) Fiction 168, komt voor het eerst een eveneens belangrijk thema van de-

auteur naar voren, namelijk de hulpeloze kreet van liefde, het onbeantwoorde contact, de onmogelijkheid om elkaar wederzijds te begrijpen. Ik zei het al : opwekkend is Walther nooit, ook al geeft hij zijn verhalen wel eens doelbewust een om de tuin leidende ontknoping.

UNE LONGUE MEMOIRE, Fiction Spécial 12, toont ons de hulpeloze pogingen van een Machine om een ingevroren astronaut vanop een ontzaggelijke afstand weer tot leven te wekken, terwijl de aarde ondertussen is vergaan. Ook dit vinden we vaak terug in zijn werk : de vernietiging van de aarde door kortzichtige, wrede en militaire aard van de mens. Walther valt de Repressie aan in Wilovyi (Fiction 171), dat de vernietiging van een hippybeweging in een vermaakspark verhaalt.

Maar met zijn FLINGUEZ-MOI TOUT ÇA ! (Schiet me ze allemaal kapot !) in Fiction 179, zet hij heel Essef-Frankrijk in rep en roer. Geschreven in februari 1968 maar pas in november van dat jaar gepubliceerd, brengt dit verhaal ons een scherp pamflet tegen het militarisme; niet alleen wordt het optreden van de politie op de campussen voorzien (Mei '68 in Parijs !) maar ook en vooral de schandalige volkerenmoord in Vietnam met een haast letterlijke beschrijving van de moordpartij te My Lai. Uiteraard speelt alles zich op een verre planeet af, maar de Franse esseflezers wisten wel beter en maanden lang was de brievenrubriek van Fiction, naar aanleiding van dit verhaal het strijd- en scheldtoneel tussen voorstanders van Links en van Rechts, van Vernieuwings en Law & Order, tot de redactie er uiteindelijk een eind aan maakte. Hoewel bij lange na niet zijn beste verhaal, droeg het uiteindelijk het meest tot zijn bekendheid bij en sinds die datum werd Walther door de gezaghebbende critici aanvaard.

Dezelfde aanval tegen het dwaze militarisme, vaak in het raam van een totalitaire staat in de lijn van "1984", maar dit keer sterk gekruid met autobiografische nota's, treffen we aan in LA TERRE A REFAIRE, Fiction 181. Onnodig er op te wijzen, dat de wederbewoningspoging van een door Aliens bezette Aarde mislukt.

In 1969, overigens Walther's tot nu toe meest produktieve jaar, verschijnen twee verhalen die als het ware een scharnier vormen tussen de voorbije en komende jaren, namelijk VEUVE-PLAINE DES TOURS CHANTANTES en JE ME SOUVIENS DU VENT MAUVAIS DE L'ESPACE, respectievelijk in Fiction 182 en 187. Walther heeft nu voor goed zijn "Sturm und Drang"-periode achter de rug. Hij blijft het Leger en de huidige kapitalistische maatschappij haten, maar heeft beseft dat literatuur niet altijd de ideale revolutionaire medium is. In deze verhalen laat hij verbeelding de vrije teugel; hij ijlt zijn hallucinante visioenen in een gemarteld en kreunend proza. En steeds komt weer de uitzichloze strijd van de Eenzame mens tegenover alles en iedereen op het voorplan. Droom en werkelijkheid overlappen elkaar in de verschillende vlakken van de dimensies : als schrijver is Walther volwassen geworden. Niet voor niets wordt van een Franse Ballard in mineur gesproken.

In LA NUIT DU GRAND SERPENT, Fiction 192, exploreert hij de diepte-psychologische methoden in een nachtmerrie-achtige atmosfeer, met als uiteindelijke pessimistische visie dat er "nil novi sub sole" is en dat "l'histoire est un éternel recommencement". Je kunt Walther dus niet van marxistische sympathieën verdenken, al heeft dat natuurlijk geen enkel belang.

LE PASSAGER DELA BOULE DE CRISTAL , Fiction 197, bewijst dat Walther alleen zichzelf kan zijn als hij de gelegenheid krijgt zijn verontwaardiging over alle daken uit te schreeuwen. Dit verhaal, als een grapje bedoeld, mist derhale overtuigingskracht hoewel het als gegeven toch beslist niet onaardig is : de Aarde wordt vernietigd door een ruimte-verkenner die, zonder het te weten, op een vreemde planeet werd volgestopt met eieren van de lokale intelligente wezens, en deze eieren legt wanneer hij op de Aarde terugkomt.

Alle eigenschappen die van Walther een origineel auteur maken, komen volkomen tot hun recht in OU GUETTE UN SPHINX AUX AILES EN PETALES D'ANGOISSE, Fiction 200. Hij projecteert ons op golven van paniek in zijn eigen, spookachtige universum, waar alles anders is en dus vrees-aanjagend, waarbij hij gebruik maakt van een krampachtige "gedwongen" en ordeloze verhaaltrant : een opening naar de Chaos, die niet meer in woorden maar door een opeenvolging van sterke beelden is te beschrijven. Deze oorspronkelijke stijlmerken vertonen echter ook een keerzijde : de opbouw van het verhaal wil er weleens onder lijden en bij vluchtig lezen kan het een verwarde indruk geven. Het lijkt haast of Walther onder "dwang" schrijft, zonder de tijd te hebben zijn pen even te laten rusten om de wirwar van geachten en symoblen te laten bezinken.

In 1971 schrijft Walther zijn eerste "Heroic Fantasy"-verhaal : LA TOUR DE CHALAMADAN ET L'EMPEREUR FOU DE ZOR (Fiction 208). De verschrikkenden welke de tragische held hierin echter moet doorstaan zijn van mentale aard : de kleurige gevechten spelen zich niet af op een exotisch en anachronistisch slagveld, maar in het brein van de hoofdpersoon die de bittere kelk van de ervaring tot op de bodem moet ledigen. Tekenend voor de onluistering van de Mens is het feit dat de held gedwongen wordt letterlijk de rol van alles wat hij verafschuwt op zich te nemen.

Door al deze verhalen priemt de hunkering naar diepe menselijkheid die het essentiële is in de levensopvatting van Walther : hij is verschrikkelijk hard voor de grote tekortkomingen van de mens, maar terzelfdertijd beschrijft hij ze met liefde en mededogen. In Fiction Spécial 18, verscheen misschien de treffendste illustratie van deze humane filosofie : ET UNE TOUFFE D'HERBES AMERES POUR GANYMEDE. Dit allegorisch verhaal - dat door Jean Ray werd beïnvloed, maar dan uitsluitend wat het vertrekpunt betreft - vertelt ons hoe een mens ,die door een gemeenschap van ijdele, zich vervelende en afgetakelde goden werd opgenomen, de hem geboden, doormiddel van drugs verschaftte vergetelheid, afwijst en letterlijk naar de mensen afdaalt.

De twee daaropvolgende verhalen, LE GRAND HOMME BLANC DANS LE PLANEUR ROUGE (Fiction 212) en LA CANONNIERE EPOUVANTE (Fiction 217), brengen ons terug naar de krachtige vuurspuwende Walther die we kenden uit FLINGUEZ-MOI TOUT ÇA ! Beide brengen avontuur, actie en geweld en verschaffen de auteur de mogelijkheid zijn verontwaardiging te uiten. In het eerste verhaal geschiedt dit in de persoon van de aan de drank geraakte, verlopen schrijver Krysops, welke een van zijn personages in een scenario het volgende laat uitschreeuwen :

Want NIETS zou de SPRONG VOORWAARTS van de MENS, de NIEUWSGIERIGHEID van de MENS kunnen tegenhouden ! Komt deze NIEUWSGIERIGHEID van GOD of van de BOZE ? De MENS te vragen, tussen zijn vier muren te blijven

dat komt erop neer van de vogel te eisen dat hij het vliegen zou opgeven. EN DAT IS ON-MO-GE-LIJK !

De opstand tegen het militarisme neemt nog gewelddadiger verbale vormen aan in het tweede verhaal, waar de op een zijspoor gerangeerde luitenant Baird onder invloed van een vreemde levensvorm onder de gedaante van een hoer, meerel volledig ten onder gaat. Zijn berusting ligt als bittere gal op de tong :

Tenzij je hun slogans tenslotte hebt geslikt : exotisme, de zwoele nachten onder het duizendjarige gebladerte, de lagunen met hun erotische stemming, de groene meiden met het rose geslacht ... Die marmelade van slechte smaak die de muil van deze doorslechte oorlog maar gebrekkig weet te verhullen ... (blz. 8-9)

In het nummer 225 van Fiction, verscheen het eerste deel van een Heroic Fantasy-cyclus, de sombere avonturen van Synge Tarzaniak - de naam laat aan duidelijkheid niets te wensen over ! - in NOCTURNE SUR FOND D'EPEES. We vinden er de koortsige beeldentaal, de pronkende en barokke zinnebeelden weer in terug, een dreunende echo van een epos uit vervlogen nachtmerrietijden.

Met het laatste tot nu toe verschenen verhaal, EST-CE MOI QUI BLASPHEME TON NOM, SEIGNEUR (Fiction 230) duikt er iets nieuws op bij Walther. Weliswaar wordt nog steeds de zielestrijd van de enkeling beschreven, met als vertrekpunt het fiasco van diens leven, maar in tegenstelling tot de pessimistische ontkenningen waaraan de auteur ons tot nu toe aan had gewend, zien we hier een sprankeltje hoop opdagen voor een nieuwe mensheid, in de vorm van een zich te vuur en te zwaard uitbreidende secte "crypto-christenen". Niet zonder spanning wachten we in de nog komende verhalen van Walther af, welke uiteindelijke levensbeschouwelijke oplossingen hij ons zal voorleggen.

Tenslotte nog een woordje over de korte roman, eerder novelle, die enkele maanden terug verscheen onder de titel MAIS L'ESPACE ... MAIS LE TEMPS ... Ook hier is sprake van een persoonlijke queeste : de verlopen schrijver Anjak Davister op zoek naar een nirwanabrengende planeet. Hoewel geen meesterwerk - daarvoor is de constructie te ongebonden en de hele thematiek te beknopt - slaagt de auteur er toch in zijn dichtelijke visie gaaf over te brengen. In ieder geval een romandebuut dat er zijn mag, in tegenstelling tot wat sommige zure critici hebben beweerd.

Bovenstaande inleidende overzicht van de gekwelde universa van Daniel Walther, moge er iets toe bijdragen deze sympathieke en talentrijke jonge Franse schrijver met aandacht te volgen. Want dat hij in de toekomst nog veel van zich zal laten spreken, staat vast.

S. JOUKES

O  
===oooOoOooo===  
O



# Uitgeverij HET SPECTRUM nv nieuwe PRISMA SF-pockets!

## SOLARIS

## OPERATIE CHAOS

## JACK VAN DE SCHADUWEN

## OPROER DES GEESTESKINDEREN

## HET KABOUTERRESERVAAT

SCIENCE-FICTION VERHALEN Nr. 5  
DE TIJDMACHINE  
DE OPSTAND DER EENHANDIGEN  
MIJN LIEF LIGT DIEP GEVROREN  
FAHRENHEIT 451+  
WEG MET DE WERELD  
EEN SPELLETJE IMPERIUM  
DR. BLUTHGELD, HET LEVEN NA DE BOM  
VLUCHT NAAR VENUS  
VLUCHT IN VISIOENEN  
KIND VAN DE RUIMTE  
DE TECHNICOLOR TIJDMACHINE  
VERTREK VAN AANKOMST  
DE BARST IN DE HEMEL  
DEMOCRATEN 2100  
DE SHING BEGOOCHELING  
DE GROENE SPINNEN KWAMEN MORGEN  
DOLFIJNEN ZIJN BETERE MENSEN  
DE LANDING VAN HET RUIMTESCHIP  
BRUGGEHOOFD OP AARDE  
KZANOL, DE RUIMTEPIRAAT  
IMPACHT 18  
DE MENSENMAKERS  
DES DUIVELS  
HET WEERWOLF-PRINCIPE  
SF-VERHALEN  
SF-VERHALEN Nr. 6  
INVASIE UIT DE RUIMTE  
CHOCKEY, RUIMTEVERKENNER  
DE TRIFFIDS KOMEN  
DE GETEKENDEN  
NOEM ME MAAR CONRAD  
HEER VAN HET LICHT  
EEN ROOS VOOR DE PREDIKER

|                                                          |       |      |
|----------------------------------------------------------|-------|------|
| STANISLAW LEM                                            | P1556 | 49 F |
| Science-Fiction van een Oost-Europees auteur.            |       |      |
| POUL ANDERSON                                            | P1547 | 57 F |
| Magie-satanisme-occultisme.                              |       |      |
| ROGER ZELAZNY                                            | P1565 | 49 F |
| Meesterdief Jack verrijst.                               |       |      |
| CLIFFORD D. SIMAK                                        | P1552 | 49 F |
| Een nieuwe fase in de evolutie.                          |       |      |
| CLIFFORD D. SIMAK                                        | P1552 | 49 F |
| Prof. Peter Maxwell in een wereld vol vreemde gedachten. |       |      |
| Lloyd Biggle Jr.                                         | P1208 | 32 F |
| Lloyd Biggle Jr.                                         | P1298 | 42 F |
| Lloyd Biggle Jr.                                         | P1394 | 42 F |
| A. Bodelsen                                              | P1531 | 49 F |
| Ray Bradbury                                             | P1509 | 49 F |
| John Brunner                                             | P1512 | 49 F |
| Stuart J. Byrne                                          | P1468 | 44 F |
| Philip K. Dick                                           | P1382 | 42 F |
| Philip K. Dick                                           | P1472 | 44 F |
| Philip K. Dick                                           | P1517 | 49 F |
| G. Friedberg                                             | P1436 | 42 F |
| Harry Harrison                                           | P1381 | 42 F |
| Harry Harrison                                           | P1498 | 44 F |
| John Hartridge                                           | P1519 | 49 F |
| Robert Heinlein                                          | P1524 | 57 F |
| Ursula K. LeGuin                                         | P1529 | 49 F |
| John Lymington                                           | P1408 | 42 F |
| Robert Merle                                             | P1455 | 66 F |
| Pohl & Kornbluth                                         | P1397 | 42 F |
| Raphael Lafferty                                         | P1490 | 44 F |
| Larry Niven                                              | P1461 | 46 F |
| William F. Nolan                                         | P1374 | 32 F |
| C. Rayner                                                | P1464 | 76 F |
| James H. Schmitz                                         | P1477 | 44 F |
| Clifford D. Simak                                        | P1441 | 42 F |
| Theodore Sturgeon                                        | P1432 | 46 F |
| Theodore Sturgeon                                        | P1482 | 46 F |
| John Wyndham                                             | P1221 | 42 F |
| John Wyndham                                             | P1391 | 42 F |
| John Wyndham                                             | P1430 | 46 F |
| John Wyndham                                             | P1484 | 44 F |
| Roger Zelazny                                            | P1412 | 42 F |
| Roger Zelazny                                            | P1537 | 66 F |
| Roger Zelazny                                            | P1544 | 44 F |







